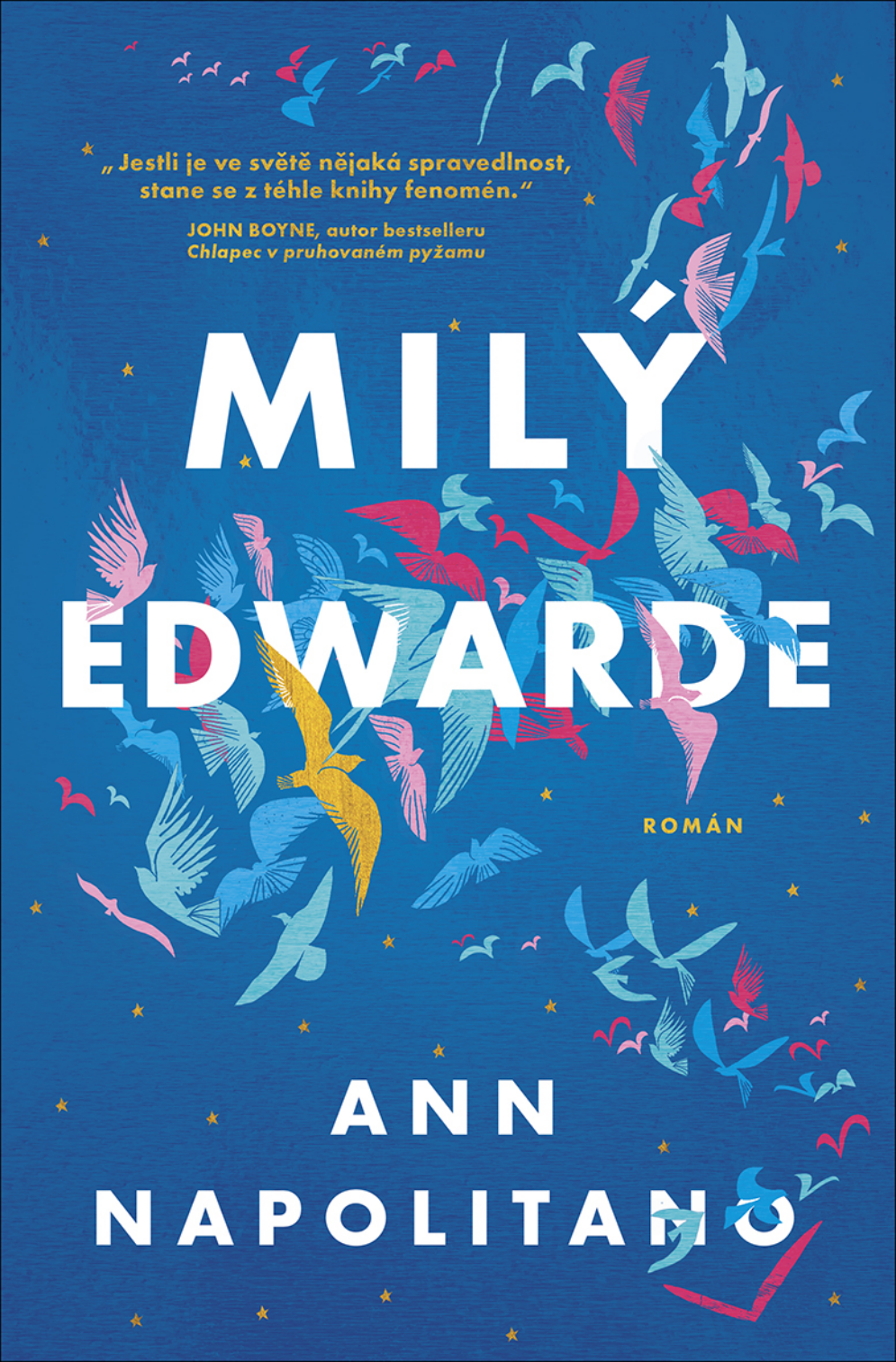
„Jestli je ve světě nějaká spravedlnost, stane se z téhle knihy fenomén.“
JOHN BOYNE, autor bestselleru Chlapec v pruhovaném pyžamu
MILÝ EDWARDE
ROMÁN
ANN NAPOLITANO

MILÝ
EDWARDE

Copyright © 2020 by Ann Napolitano

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.

Translation © David Petrů, 2021
Cover © Jessica Cashman, 2021
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2021

ISBN 9978-80-277-1590-9 (pdf)

ANN NAPOLITANO

MILÝ EDWARDE

Danu Wildovi, za všechno

1

„Jestliže smrt je jistá, ale čas smrti nejistý, na čem doopravdy záleží?“

Pema Chödrönová

12. ČERVNA 2013

7.45

Letiště Newark se celé jen blyští po nedávné rekonstrukci. U všech stanovišť bezpečnostní kontroly stojí květiny, aby cestující tolik nemysleli na to, jak dlouhé čekání před sebou mají. Lidé se opírají o zdi nebo sedí na kufrech. Všichni vstávali před úsvitem; zhluboka vydechují, v hovoru se zadrhávají únavou.

Když se na řadu dostane rodina Adlerových, vyloží své notebooky a boty na pás. Bruce Adler si sundá opasek, sroluje ho a úhledně ho uloží do šedého plastového košíku vedle hnědých mokasínů. Jeho synové tak pořádní nejsou, přihodí tenisky k notebookům a peněženkám. Tkaničky plandají ze společného košíku ven; Bruce se neudrží a zastrká je všechny dovnitř.

Na velké obdélníkové ceduli vedle pásu stojí: *Peněženky, klíče, telefony, šperky, elektroniku, počítače, tablety, kovové předměty, obuv, opasky a jídlo odkládejte do košíků. Veškeré nápoje a nepovolené předměty budou zabaveny.*

Bruce a Jane Adlerovi společně se svým dvanáctiletým synem Eddiem přistoupí k rentgenovému rámu. Jejich patnáctiletý syn Jordan se drží zpátky, dokud zbytek rodiny neprojde na druhou stranu.

Jordan osloví zaměstnance, který rám obsluhuje. „Já bych se tomuhle rád vyhnul."

Muž na něj upře zrak. „Co jsi povídal?“

Mladík si vrazí ruce do kapes a řekne: „Nechci jít skrz ten rentgen.“

Zaměstnanec zavolá na celou halu: „Máme tu pána na osobní prohlídku!“

„Jordane,“ ozve se táta na opačné straně rámu, „co to vyvádíš?“

Jeho syn pokrčí rameny. „Tohle je rentgen se zpětným rozptylem, tati. Je to ten nejnebezpečnější a nejmíň efektivní bezpečnostní rám na trhu. Četl jsem o tom a nehodlám do něj vlézt.“

Bruce sice stojí jen tři metry daleko, ale ví, že ho rámem zpátky k synovi nepustí, proto to raději vzdá. Bude lepší, když bude Jordan mlčet.

„Ustup stranou, chlapče,“ pokyne Jordanovi zaměstnanec. „Zdržuješ ostatní.“

Když mu Jordan vyhoví, muž řekne: „Věř mi, je mnohem jednodušší a příjemnější projít tím rámem než se nechat šacovat. Dělají to *hodně* důkladně, jestli mi rozumíš.“

Mladík si odhrne vlasy z čela. Za poslední rok se vytáhl o patnáct centimetrů a je hubený jako lunt. Stejně jako jeho máma i bratr má vlnité vlasy, které rostou tak rychle, že je nedokáže udržet na uzdě. Táta má vlasy krátké a bílé. První šediny se objevily, když bylo Bruceovi dvacet sedm, tentýž rok, kdy se narodil Jordan. Bruce si s oblibou ukazuje na hlavu a říká synovi: *Podívej, cos mi provedl.* Jordan cítí, jak na něj teď táta upřeně hledí, jako by se do něj snažil telepaticky přenést trochu rozumu.

„Mám čtyři důvody, proč tím rámem neprojdu,“ řekne Jordan. „Zajímají vás?“

Letištní zaměstnanec působí pobaveně. Není zdaleka jediný, kdo chlapci věnuje pozornost; všichni okolní cestující pozorně poslouchají.

„Panebože,“ povzdechne si tiše Bruce.

Eddie Adler chytí mámu za ruku, což už téměř rok neudělal. Kdykoli v posledních týdnech sledoval, jak máma nebo táta balí a chystají věci na stěhování z New Yorku do Los Angeles – *Velké pozdvižení*, jak

tomu říká táta –, se mu při tom pohledu sevřel žaludek. I teď cítí, jak se v něm všechno mele, a probleskne mu hlavou, jestli jsou tu někde poblíž záchody. „Měli jsme dávat pozor, aby šel s námi," poznamená.

„On to zvládne," řekne Jane, zčásti synovi a zčásti sama sobě. Její manžel z Jordana nespouští zrak, ale ona se na něj dívat nedokáže. Místo toho se soustředí na konejšivý dotek Eddieho ruky ve své dlani. Poslední dobou jí chyběl. *Kolik by se toho vyřešilo*, napadne ji, *kdybychom se prostě jen častěji drželi za ruce.*

Letištní zaměstnanec nafoukne hruď. „Tak povídej."

Jordan začne vypočítávat na prstech. „Zaprvé, nechci se vystavovat záření víc, než je nezbytně nutné. Zadruhé, nevěřím, že tahle technologie zabraňuje terorismu. Zatřetí, přijde mi nechutné, že si vláda chce prohlížet moje intimní partie. A za čtvrté," řekne a zhluboka se nadechne, „připadá mi, že póza, kterou člověk v tom rámu musí zaujmout – s rukama nad hlavou, jako kdyby se někomu vzdával –, záměrně slouží k tomu, aby se člověk cítil bezmocně a ponížen."

Teď už se muž neusmívá. Rozhlíží se po cestujících. Není si jistý, jestli z něj ten kluk nedělá šaška.

Opodál sedí Crispin Cox a čeká, až prohledají jeho invalidní vozík, jestli v něm nemá schované výbušniny. Uvnitř pění vzteky. Zrovna jeho budou prohledávat kvůli výbušninám! Kdyby mu v plicích zbývalo aspoň trochu vzduchu navíc, tak by se proti tomu ohradil. Na co si to tady ti pitomci hrajou? Za koho ho mají? Jako kdyby nestačilo, že musí sedět na vozíku a cestovat s ošetřovatelkou! Zavrčí: „Tak toho kluka sakra prošacujte."

Je zvyklý vydávat příkazy a je zvyklý, že jich ostatní většinou uposlechnou. Jeho tenor roztříští mužovu nerozhodnost jako karatistova ruka dřevěnou destičku, takže hned pokyne Jordanovi k jinému zaměstnanci. Ten mu přikáže, ať se rozkročí a předpaží. Zbytek rodiny zděšeně přihlíží, jak dotyčný hrubě přejede Jordanovi rukou mezi nohama.

„Kolik ti je?“ zeptá se muž, když se na chvíli zarazí, aby si popotáhl gumové rukavice.

„Patnáct.“

Muž se kysele ušklíbne. „Děti nám tady takhle většinou nevyvádějí.“

„A kdo vám tady takhle vyvádí?“

„Obyčejně hipíci.“ Na okamžik se zamyslí. „Nebo bývalí hipíci.“

Jordan má co dělat, aby vydržel stát v klidu. Muž ho teď ohmatává kolem pasu džínů a to lechtá. „Třeba budu hipík, až vyrostu.“

„Tak hotovo, patnáctko,“ řekne muž. „Padej odsud.“

Když se Jordan připojí k rodině, má na rtech úsměv od ucha k uchu. Vezme si od bráchy svoje tenisky. „Tak pojďte,“ řekne. „Ať nám to neuletí.“

„O tomhle si ještě promluvíme,“ podotkne Bruce.

Kluci vyrazí napřed chodbou. Jsou tu okna a v dálce jsou vidět newyorské mrakodrapy – umělé hory ze skla a oceli probodávající modré nebe. Jane s Brucem mimoděk pohlédnou na místo, kde stávala Dvojčata, podobně jako se jazyk stále vrací na místo po vytrženém zubu. Jejich synové, kteří byli v době pádu věží ještě batolata, berou panorama tak, jak je.

„Eddie,“ řekne Jordan a kluci se na sebe podívají.

Dokážou spolu velice přirozeně komunikovat; jejich rodiče často žasnou, že mezi Jordanem a Eddiem zjevně proběhl celý rozhovor, přestože si bráchové nevyměnili ani slovo. Odjakživa jsou nerozlučná dvojka a dělají všechno společně. Ačkoli loni se Jordan začal trochu uzavírat. V tom, jak teď pronesl bráchovo jméno, se skrývá sdělení: *Jsem pořád tady. Vždycky se zase vrátím.*

Eddie ho šťouchne pěstí do ramene a rozběhne se.

Jane opatrně našlapuje. Ruka, za kterou ji držel její mladší syn, ji ještě brní.

U odletové brány nastává další čekání. Linda Stollenová, mladá žena celá v bílém, spěchá do lékárny. Potí se jí dlaně a srdce jí bije tak,

jako by chtělo vyskočit z hrudníku. O půlnoci přiletěla z Chicaga a posledních několik hodin strávila na lavičce. S kabelkou přitisknutou na prsa se pokoušela na chvíli usnout. Koupila si ten nejlevnější let, který našla – proto to bere oklikou přes Newark –, a otci cestou na letiště sdělila, že od něj už nikdy nebude chtít peníze. Uchechtl se a plácl se do kolene, jako kdyby mu právě řekla ten nejlepší vtip, co kdy slyšel. Ale myslela to vážně. Momentálně ví najisto dvě věci: Zaprvé, už nikdy se nevrátí do Indiany, a zadruhé, už nikdy svého otce a jeho třetí manželku o nic nepožádá, nikdy.

Za posledních čtyřiadvacet hodin je Linda v lékárně už podruhé. Sáhne do kabelky a dotkne se obalu těhotenského testu, který si koupila v South Bendu. Tentokrát si vybere společenský časopis, pytlík čokoládových bonbonů a dietní limonádu a odnese všechno k pokladně.

Crispin Cox pochrupuje na invalidním vozíku, jeho vyzáblé tělo připomíná origami z kůže a kostí. Občas se mu zachvějí prsty, jako ptáčata, která se pokoušejí poprvé rozletět. Jeho ošetřovatelka, žena ve středních letech, s hustým obočím, si vedle něj piluje nehty.

Jane a Bruce sedí bok po boku na modrých letištních sedačkách a dohadují se, ačkoli nikdo kolem nich by to nepoznal. Hovoří tiše, tváře mají zcela klidné. Jejich synové tomu říkají „druhý stupeň hádkové pohotovosti" a nijak se tím nevzrušují. Jejich rodiče spolu nesoupeří, jde spíš o výměnu názorů než o boj. Chtějí si navzájem porozumět, ne jeden druhého udolat.

Bruce právě říká: „To byla docela nebezpečná situace."

Jane nepatrně zavrtí hlavou. „Jordan je ještě dítě. Určitě by mu neublížili. A nechtěl po nikom nic, na co by neměl právo."

„Nebuď naivní. Otevíral si pusu a to tahle země nerada vidí, bez ohledu na to, co stojí v ústavě."

„Sám jsi ho učil, ať se nebojí se ozvat."

Bruce stiskne rty. Rád by se ohradil, ale nemůže. Kluky vyučuje sám doma a ve svých osnovách vždycky kladl důraz na kritické

myšlení. Vybavuje si, že jim zrovna nedávno dělal přednášku o tom, jak je důležité nepřijímat žádná pravidla automaticky. *Všechno musíte zpochybňovat*, říkal jim. *Všechno.* Sám se celé týdny vztekal kvůli stupiditě těch nafuků na univerzitě, kteří mu odmítli dát úvazek na dobu neurčitou – jenom proto, že nechodí na jejich večírky! Zeptal se vedoucího katedry: *Proč do toho taháte nějaké přiopilé tlachání, co to má společného s matematikou?* Chce, aby se i jeho synové dokázali podobným nafukům postavit, ale ne v tomhle věku. Měl svoje kázání trochu upravit: *Všechno zpochybňujte – až budete dospělí, až se o sebe budete starat sami a nebudete bydlet doma, abych to neviděl a nemusel si dělat starosti.*

„Koukej na tamhletu ženskou," ukáže Jane. „Má na lemu sukně přišité rolničky. Dokážeš si představit, že by ses při každém pohybu rozezvonil?" Zavrtí nad tím hlavou, ale ačkoli původně chtěla, aby to působilo posměšně, nakonec je z toho cítit obdiv. Představí si, že kráčí uprostřed cinkání rolniček. Že s každým krokem vytváří hudbu a přitahuje pozornost. Při té představě se začervená. Má na sobě džíny a svůj „psací" svetr. Ráno při oblékání myslela hlavně na pohodlí. Na co myslela tahle žena?

Obavy a rozpaky, které Bruceovi svíraly vnitřnosti u bezpečnostního rámu, se začínají rozplývat. Promne si spánky a v duchu vzdá svůj ateistický dík za to, že z toho všeho nedostal bolení hlavy, při němž mu obvykle pulzuje všech dvaadvacet lebečních kostí. Když se ho lékař zeptal, jestli tuší, co by tyhle migrény mohlo spouštět, Bruce si jen odfrkl. Odpověď byla naprosto evidentní: jeho synové. Otcovství pro něj znamená jeden nával hrůzy za druhým. Když byli kluci ještě mimina, Jane říkala, že je chová jako odjištěné granáty. A Bruce je přesně takhle vnímá dodneška. Se stěhováním do L. A. souhlasil především proto, že jim filmové studio pronajme dům se zahradou. Bruce plánuje umístit svoje granáty do tohoto ohrazeného prostoru, a pokud budou chtít kamkoli jít, budou ho muset požádat,

aby je tam dovezl. V New Yorku mohli jednoduše nastoupit do výtahu a odjet.

Ohlédne se po nich. Sedí na protější straně místnosti a čtou si, jako by chtěli dát najevo svoji nezávislost. Eddie ve stejnou chvíli zvedne hlavu a podívá se na tátu. I on se cítí nesvůj. Zahledí se na sebe, dvě různé verze téhož obličeje. Bruce se usměje, aby se pokusil vyloudit úsměv i na synových rtech. Najednou touží vidět toho kluka veselého.

V tu chvíli mezi otcem a synem projde ta žena s cinkající sukní, čímž se spojení přeruší. Rolničky při každém kroku zazvoní. Je to vysoká Filipínka s mohutnou postavou. Do tmavých vlasů má vpletené korálky. Tiše si zpívá. Slovům je obtížně rozumět, ale rozhazuje je po čekárně jako okvětní lístky: *Sláva, požehnání, aleluja, láska.*

U okna stojí zády do místnosti voják v uniformě. Je to černoch, metr pětadevadesát a hrudník jako almara. Benjamin Stillman zabírá místo i tam, kde je místa nadbytek. Poslouchá zpívající ženu; hlasem mu připomíná jeho babičku. Dobře ví, že jakmile se na něj babička na letišti v L. A. podívá, prokoukne ho stejně jako ten rentgenový rám. Uvidí, k čemu došlo při té roztržce s Gavinem; uvidí kulku, která mu přede dvěma týdny pronikla bokem, i kolostomický sáček, který teď ten otvor zakrývá. Před ní – přestože je Benjamin cvičený v matení nepřítele a celý život přede všemi, včetně sebe, zastírá pravdu – bude všechno rázem venku. Teď však nachází klid v útržcích písně.

Do čela čekárny ladně vkráčí zaměstnankyně aerolinek s mikrofonem. Zaujme pózu s bokem vystrčeným do strany. Ostatní zaměstnanci mají uniformy buďto nadměrně velké, nebo příliš těsné, ale ta její padne jako ulitá. Vlasy má sčesané do úhledného drdůlku a její červená rtěnka jen září.

Mark Lassio, který právě ťukal do esemesky pokyny svému společníkovi, zvedne hlavu. Je mu dvaatřicet a v posledních třech letech o něm dvakrát vyšel článek v magazínu *Forbes*. Má hranatou bradu, modré oči, které si osvojily umění upřeného pohledu, a krátké nagelované vlasy. Na

sobě matně šedý oblek, protože tahle barva působí zdrženlivě, a přitom draze. Mark ženu zhodnotí od hlavy k patě a jeho mozek se rázem začne točit jako mlýnské kolo a otřepávat ze sebe zbytky kyselých koktejlů ze včerejšího večera. Napřímí se na sedačce a věnuje ženě plnou pozornost.

„Dámy a pánové," řekne žena, „vítejte na letu 2977 do Los Angeles. Můžeme začít s nástupem na palubu."

Jejich letoun je Airbus A321, bílá velryba s modrým pruhem na boku. Má jednu uličku a vejde se do něj 187 cestujících. V první třídě jsou po obou stranách uličky dvě prostorná sedadla; v turistické jsou po obou stranách tři. Všechna místa tohoto letu jsou obsazena.

Cestující pomalu postupují uličkou; do kolen jim narážejí příruční zavazadla s věcmi příliš cennými nebo důležitými na to, aby se od nich nechali odloučit. Po vstupu do letadla všichni ze všeho nejdříve zaregistrují změnu teploty. Je tu zima jako v chladicím boxu na maso a z větracích otvorů klimatizace uniká nepřetržité, povýšené *šššššš!* Na pažích, které sem vstoupily holé, naskakuje husí kůže a zakrátko vklouznou do svetrů.

Ošetřovatelka se snaží pomáhat Crispinovi při přesunu z invalidního vozíku do sedadla v první třídě. Crispin je opět vzhůru a jeho podráždění dosahuje maxima. Z bezpočtu věcí, které mu na jeho nemoci vadí, je nejhorší asi to, že se ho lidé – *úplně cizí lidé* – smějí beztrestně dotýkat. Ošetřovatelka ho oběma rukama uchopí za stehno, aby ho o kus posunula. *Za stehno!* Tyhle nohy si svého času vykračovaly po zasedacích síních, běhaly v klubu po squashovém kurtu a řezaly obloučky po černé sjezdovce na Jackson Hole. A teď si ženská, kterou považuje přinejlepším za průměr, myslí, že je může takhle ochmatávat. Mávnutím ji odežene. „Sednout si ještě pořád dokážu sám," zasyčí.

Benjamin vstoupí na palubu se skloněnou hlavou. Do New Yorku přiletěl ve vojenském letadle, takže tohle bude jeho první let komerčními aerolinkami po více než roce. Jenže tuší, co ho nejspíš čeká, a je

z toho trochu nesvůj. Být to v roce 2002, automaticky by ho místo do turistické posadili do první třídy a celé letadlo by mu tleskalo. Teď začne tleskat jeden cestující, přidá se k němu druhý, pak ještě několik dalších. Tleskání přeskakuje jako hozený oblázek po hladině jezera, dotkne se tuhle a tamhle a pak zmizí v tichu pod temnou hladinou. Působí to plaše a trochu rozpačitě. „Díky za službu vlasti," zašeptá jedna mladá žena. Voják zvedne pravici, krátce zasalutuje a vklouzne na své místo v turistické třídě.

Rodina Adlerových se u dveří rozdělí. Jane zamává synům a manželovi, kteří jsou přímo před ní, a pak se svěšenými rameny odspěchá do první třídy. Bruce na okamžik hledí za manželkou, potom pobídne své dva vytáhlé kluky do zadní části letadla. Cestou se dívá na čísla sedadel a v duchu si spočítá, že budou sedět dvacet devět řad od Jane, která původně slibovala, že si nechá změnit letenku, aby mohla sedět s nimi. Bruce ze zkušenosti ví, že její sliby, jakmile nějak souvisejí s prací, moc neznamenají. Přesto se pokaždé rozhodne jí věřit, čímž jako by se sám vždy odsoudil ke zklamání.

„Která řada, tati?" zeptá se Eddie.

„Třicet jedna."

Cestující si vybalují knížky a drobnosti k jídlu a ukládají si je do kapsy před sebou. V zadní části letadla to voní indickou kuchyní. Rodinní kuchaři, včetně Bruce, čichají a říkají si: *kmín*. Jordan s Eddiem se dohadují, kdo bude sedět u okna – jejich otec si zabere sedadlo u uličky, aby měl víc místa pro nohy –, dokud si ten starší neuvědomí, že zdržují ostatní cestující, a okamžitě mladšímu bratrovi ustoupí. Ale sotva se posadí, hned svého dospělého rozhodnutí zalituje; mezi tátou a Eddiem je jako v pasti. Euforie – pocit *moci* –, kterou cítil po tom šacování, už z něj vyprchala. Pár minut si připadal jako opravdový dospělý. Teď si připadá jako přitroublé děcko připoutané v jídelní židličce. Rozhodne se, že s Eddiem minimálně hodinu nepromluví, aby ho potrestal.

„Tati," ozve se Eddie, „až dorazíme do toho nového domu, budou tam už všechny naše věci?"

Bruce se zamyslí, s čím konkrétně si Eddie asi dělá hlavu: se svým sedacím pytlem, klavírními partiturami, plyšovým slonem, kterého si občas bere do postele? Jeho synové žili v newyorském bytě od narození. Teď je ten byt pronajatý; pokud bude Jane úspěšná a rozhodnou se zůstat na západním pobřeží, tak ho prodají. „Všechny krabice dorazí až za týden," řekne Bruce. „Ale dům je zařízený, takže to bez nich přečkáme."

Dvanáctiletý chlapec přikývne k oválnému okénku vedle sebe. Konečky prstů přitiskne na čirý plast, až mu zbělají.

Linda Stollenová se v bílých džínách a tenkém tričku klepe zimou. Žena, která sedí po její pravici, podle všeho už dokázala usnout. Zahalila si obličej modrým šátkem a opírá se hlavou o okno. Linda zaloví v kapse před sebou v naději, že tam najde přikrývku, když vtom k sedadlu po její levici přistoupí ta dáma s cinkající sukní. Je tak rozložitá, že když se usadí na své místo, její boky se přelijí přes opěrku až k Lindě.

„Dobré ráno, drahoušku," pozdraví žena. „Já jsem Florida."

Linda přitáhne lokty k tělu, aby se ženy nedotýkala. „Jako ten stát?"

„Ne jako ten stát. Já *jsem* ten stát. Jsem Florida."

Proboha, pomyslí si Linda. *Let trvá šest hodin a já budu muset celou dobu dělat, že spím.*

„Jak se jmenujete vy, moje drahá?"

Linda zaváhá. Naskytla se jí tu nečekaná příležitost odstartovat svoje nové já. Plánuje se lidem v Kalifornii představovat jako *Belinda*. Když nový začátek pro vylepšenou verzi jejího já, tak proč ne s vylepšeným jménem? Rozhodla se, že Belinda bude přitažlivější než Linda a na první pohled z ní bude vyzařovat sebevědomí. Linda je váhavá žena v domácnosti a má tlusté kotníky. Nachystá si jazyk v ústech. *Be-lin-da.*

Jenže její ústa ty slabiky odmítají vyslovit. Odkašle si a najednou se slyší, jak říká: „Budu se vdávat. Letím do Kalifornie, aby mě můj přítel mohl požádat o ruku. Chystá se to udělat."

„Hm, páni," pronese Florida vlažně, „to je teda něco."

„Ano," přikývne Linda. „Ano. To patrně je." V tom okamžiku si uvědomí, jak je unavená a jak málo se v noci vyspala. Slovo *patrně* zní v jejím podání komicky. Napadne ji, že je to nejspíš poprvé, co ho v nějaké větě použila.

Florida se skloní, aby si přerovnala věci v gigantické plátěné tašce. „Taky jsem byla párkrát vdaná," podotkne. „Možná i víckrát než jen párkrát."

Lindin otec byl ženatý třikrát, její matka dvakrát vdaná. Chápe, že leckdo absolvuje několik manželství, ale ona sama se hodlá vdávat jen jednou. Chce být jiná než všichni ostatní Stollenové. Chce být lepší.

„Kdybyste měla hlad, drahoušku, mám s sebou spoustu věcí. Těch nechutností, co dávají v letadlech, se odmítám dotknout. Tomu se ani nedá říkat jídlo."

Lindě zakručí v žaludku. Kdy se naposledy pořádně najedla? Včera? Zrak jí padne na pytlík čokoládových bonbonů, který smutně vykukuje z kapsy před ní. S naléhavostí, která ji samotnou překvapí, pytlík popadne, roztrhne ho a nasype si několik bonbonů do pusy.

„Ještě jste mi neřekla, jak se jmenujete," připomene jí Florida.

Linda se zarazí uprostřed žvýkání. „Linda."

Středovou uličkou pomalu postupuje letuška – tatáž žena, která je vítala u odletové brány – a kontroluje zavazadlové prostory a bezpečnostní pásy. Zdá se, jako by se pohybovala v rytmu nějaké hudby, která jí hraje v hlavě; zpomalí, usměje se, pak změní tempo. Sledují ji nejen muži, ale i ženy; její ladný krok je jako magnet. Letuška je na takovou pozornost zjevně zvyklá. Vyplázne jazyk na mimino usazené na matčině klíně a děťátko cosi zabrouká. Potom se zastaví u sedadla Benjamina Stillmana a zašeptá mu do ucha: „Jakožto hlavní letuška

tohoto letu jsem byla upozorněna na vaše zdravotní potíže. Kdybyste cokoli potřeboval, neváhejte se na mě obrátit."

Vojáka tím zaskočí; právě upíral zrak z okna na směs odstínů šedé na obzoru. Letadla, ranveje, vzdálené zubaté město, dálnice, svištící auta. Pohlédne jí do očí – a zároveň si uvědomí, že se přímému očnímu kontaktu už celé dny, možná dokonce týdny, vyhýbá. Letuščiny oči mají medovou barvu, jsou nesmírně hluboké a je příjemné do nich hledět. Benjamin rozpačitě přikývne a přinutí se odvrátit zrak. „Děkuju."

Mark Lassio si v první třídě pečlivě uspořádá svůj osobní prostor. Do kapsy před sebou si uloží notebook, detektivku a láhev vody. Telefon má v ruce, boty zuté a zastrčené pod sedadlo. V kufříku uloženém v zavazadlovém prostoru nad hlavou má pracovní dokumenty, svá tři nejlepší pera, kofeinové tablety a pytlík mandlí. Do Kalifornie letí uzavřít zásadní obchod, na kterém pracoval několik měsíců. Ohlédne se přes rameno. Snaží se u toho tvářit nenuceně, jenže nenucenost mu nikdy moc nešla. Je typ muže, který vypadá nejlíp v obleku za tři tisíce dolarů. Když se zahledí na závěs oddělující první třídu od turistické, má v očích tutéž náruživost, se kterou se pouští do cvičení v posilovně, do romantických večeří i do obchodních prezentací. V kanceláři mu přezdívají Beran.

Letuška přitahuje jeho pozornost ze zjevných důvodů, ale jde o víc než jen o krásu. Je v tom magickém, efemérním věku – odhaduje ji na sedmadvacet –, kdy žena stojí jednou nohou v mládí a druhou v dospělosti. Je to zároveň šestnáctiletá dívenka s hladkou pletí i čtyřicetiletá žena plná zkušeností, obojí v tomtéž nekonečném, jiskrném okamžiku. A konkrétně tahle žena sálá životem jako hořící dům. Mark má pocit, že už hodně dlouho, možná dokonce nikdy, neviděl člověka, který tolik evokuje představu buněk a genů a *biologie*. Ne že by se skládala z něčeho jiného než oni ostatní, ale jako by to všechno měla zapnuté na plný výkon.

Když letuška konečně vstoupí do první třídy, má Mark nutkání se odpoutat, vzít ji za ruku, druhou ruku jí položit kolem pasu a začít s ní tančit salsu. Sám sice salsu neumí, ale nepochybuje o tom, že sotva by se téhle ženy dotkl, rázem by to přestal být problém. Letuška je zhmotněný broadwayský muzikál. Zato jeho, jak si náhle uvědomí, už pohánějí jen alkoholové výpary a pár preclíků. Rázem celý splaskne a sklopí zrak ke svým rukám. Představa, že by ji vzal kolem pasu a dal se s ní do tance, mu nepřipadá nijak nereálná. Několikrát už podobnou věc udělal; jeho psychoterapeut tomu říká „vzplanutí". Teď už ale řadu měsíců žádné vzplanutí neměl. Slíbil si, že se jich vyvaruje.

Když znovu zvedne zrak, letuška už stojí vepředu a chystá se na instruktáž o bezpečnosti. Mnozí cestující se musejí vyklonit do uličky, aby na ni dobře viděli, sami překvapeni, že jsou poprvé po letech ochotní věnovat instruktáži pozornost.

„Dámy a pánové," spustí a její hlas se ladně nese vzduchem, „jmenuji se Veronika a jsem hlavní letuška. Najdete mě v první třídě a moji kolegové Ellen a Luis," pokyne k trochu mdlejší verzi sebe samé (světle hnědé vlasy, světlejší pleť) a k plešatému, menšímu muži, „budou v turistické třídě. Jménem kapitána a celé posádky vás vítám na palubě. V tomto okamžiku vás požádám, abyste se přesvědčili, že vaše stolky a opěradla jsou ve svislé poloze. Také připomínám, že všechny elektronické přístroje musejí být v tuto chvíli vypnuté. Mockrát děkujeme za spolupráci."

Mark poslušně vypne telefon. Obyčejně si ho jen zastrčí do kapsy. Ucítí na prsou blažený pocit doprovázející vědomí, že udělal něco pro své bližní.

Jane Adlerová, která sedí vedle něj, pobaveně sleduje uhranutí ostatních cestujících. Věří, že pár let po dvacítce, v době, kdy se seznámila s Brucem, byla sama docela roztomilá, ale tomuhle druhu sex-appealu, jemuž se těší Veronika, se nikdy ani nepřiblížila. Letuška teď cestujícím předvádí, jak se zapíná bezpečnostní pás, a ten panák

z Wall Street se chová, jako kdyby o bezpečnostním pásu v životě ani neslyšel, natož aby s ním uměl zacházet.

„V tomto letadle je několik únikových východů," informuje je Veronika a východy ukáže. „Věnujte prosím chvíli pozornost tomu, kde se nachází nejbližší nouzový východ – může být situován za vámi. Bude-li třeba letadlo evakuovat, v úrovni podlahy se rozsvítí nouzové osvětlení únikové cesty. Dveře se otevírají otočením kliky ve směru šipky. Všechny dveře jsou vybaveny nafukovací klouzačkou, kterou lze zároveň odpojit a použít jako záchranný člun."

Jane ví, že její manžel kdesi vzadu už všechny nouzové východy zmapoval a vybral ten, ke kterému bude v případě nepředvídaných událostí tlačit kluky. Také si dokáže živě představit, jak přezíravě se zatvářil při tom komentáři o nafukovacích klouzačkách. Bruce posuzuje svět – a rozhoduje se o tom, čemu bude věřit – na základě čísel a statisticky vzato nikdo nikdy nepřežil pád letadla díky nafukovací klouzačce. Nafukovací klouzačky jsou jen taková pohádka, která v cestujících vzbuzuje falešný pocit, že mají věci pod kontrolou. Na Bruce pohádky nezabírají, ale spousta lidí je zjevně poslouchá ráda.

Crispin přemítá, proč se nikdy neoženil se ženskou urostlou jako tahle letuška. Žádná jeho manželka neměla pořádný zadek. *Možná jdou mladší chlapi po hubených holkách*, říká si, *a teprve s postupujícím věkem si člověk začne v posteli cenit pořádného polštáře.* Tahle žena ho nepřitahuje; je ve věku několika jeho vnoučat a z něj už beztak veškerý milostný zápal vyprchal. Sama představa, jak po sobě dva lidi lezou pod peřinou, mu připadá jako nechutný vtip. Vtip, jemuž se samozřejmě zamlada často oddával. Náhlé pulzující pálení v břiše ho přinutí zatnout prsty do opěrek. Uvědomí si, že všechny důležité kapitoly jeho osobního života začaly a skončily pod peřinou. Všechny manželky, rádoby manželky a exmanželky vyjednávaly podmínky v posteli.

Děti dostanu já.

Vezmeme se v červnu ve společenském klubu.

Necháš mi letní dům.

Budeš mi platit nájem, nebo to řeknu tvojí ženě.

Zahledí se na Veroniku, která právě vysvětluje, jak se trubičkou nafukuje záchranná vesta. *Kdo ví, třeba kdybych si vybíral trochu oplácanější ženské, vydržely by se mnou déle*, bleskne mu hlavou.

„Ještě připomínám," řekne letuška a usměje se, „že toto je nekuřácký let. Pokud máte nějaké dotazy, neváhejte se obrátit na kteréhokoli člena naší posádky. Jménem Trinity Airlines vám přeji příjemný let." Poslední dvě slova pronese s odmlkami, pošle je do vzduchu jako mýdlové bubliny.

Veronika se vzdálí a cestující, kteří tím přijdou o společný střed pozornosti, se natáhnou pro knihy nebo časopisy. Někteří zavřou oči. Klimatizace teď syčí o něco hlasitěji. Cestujícím je to nepříjemné – zčásti proto, že se zvuk ozývá nad hlavou, a zčásti proto, že ho doprovází proud ledového vzduchu.

Jane Adlerová si přitáhne svetr těsněji k tělu, aby k ní zima nemohla, a zachumlá se do pocitu provinilosti za to, že nestihla scénář dopsat před odletem. Nesnáší létání, a teď navíc musí letět odtržená od zbytku rodiny. *Je to trest*, pomyslí si. *Za moji lenost, za moje výmluvy, za to, že jsem tuhle šílenou práci vůbec vzala.* Seriály pro newyorské televize psala tak dlouho hlavně proto, že díky tomu nemusela nikam cestovat. Ale nakonec to přece jen udělala: čeká ji nová příležitost, nová práce a další cesta letadlem.

Její myšlenky se ubírají po důvěrně známé trase; když je nervózní, přehrává si v hlavě okamžiky ze svého života – nejspíš proto, aby se ujistila, co už má všechno za sebou. Když dokázala vytvořit tyhle vzpomínky, jistě dokáže vytvořit i další. Běží společně se sestrou po rovné kanadské pláži; mlčky, přátelsky se s tátou u jídelního stolu dělí o noviny; čurá ve veřejném parku poté, co na vysokoškolském večírku vypila moc šampaňského; pozoruje Bruce, jak se zamyšleným výrazem stojí na nároží ve West Village; v horké lázni, bez léků proti bolesti,

rodí svého staršího syna a je v šoku z toho, jaké tupé zvuky jí unikají z plic. Tuhle je hromádka jejích sedmi nejoblíbenějších románů, kterou průběžně upravuje už od dětství, a její nejlepší kamarádka Tilly a šaty, které nosí na všechny důležité schůzky, protože se v nich cítí sebevědomá a štíhlá. A jak babička vždycky našpulila rty, poslala jí pusu a z dálky hlaholila pozdravy: *Ahoj, ahój!*

Jane se probírá pošetilostmi i důležitými událostmi, snaží se odpoutat mysl od toho, kde je a kam má namířeno. Její prsty mimoděk vyhledají místo pod klíční kostí, kde sídlí její mateřské znaménko ve tvaru komety, a stisknou ho. Tenhle zvyk má už od dětství. Tím stiskem jako by navazovala spojení se svým skutečným, pravým já. Tiskne, dokud to nebolí.

Crispin Cox vyhlíží z okna. Newyorští lékaři – ti nejlepší newyorští lékaři, a to snad už něco znamená – ho ujistili, že má smysl tuhle léčbu na specializované klinice v L. A. podstoupit. *Tenhle typ rakoviny tam znají jako svoje boty*, ujišťovali ho. *Dostaneme vás do nové klinické studie.* Crispin v očích lékařů viděl světélko, které dobře znal. Nechtěli, aby zemřel, aby podlehl, protože by to znamenalo, že jednou nutně podlehnou i oni. *Když jste hvězda, nesmíte to vzdát. Musíte bojovat, rvát se do posledního dechu. Když jste hvězda, tak musíte shořet.* Crispin na to kývl, protože tuhle pitomou nemoc pochopitelně porazí, jak jinak. Tohle přece nemůže být jeho konec. Jenže před měsícem chytil nějaký virus, který z něj začal vysávat energii a naplnil ho obavami. V hlavě se mu rozezněl nový hlas; předpovídal zkázu a přiměl ho zapochybovat o předešlé sebejistotě. Viru se zbavil, ale té vnitřní nervozity ne. Od té doby prakticky neopouštěl svůj byt. Když mu volal jeho lékař, aby mu domluvil poslední předletovou prohlídku kvůli rozboru krve, Crispin se vymluvil, že nemá čas. Ve skutečnosti se bál, že by krev ukázala totéž, co uvnitř sám cítí. Této nové, nevítané stísněnosti ustoupil jen v tom, že si na let najal ošetřovatelku. Nelíbila se mu představa, že by byl ve vzduchu sám.

Bruce Adler pozoruje svoje kluky; jejich tváře jsou nečitelné. Jako už mnohokrát ho napadne, že je příliš starý a vzdálený jejich světu na to, aby je dokázal dešifrovat. Když před několika dny čekali na stůl ve své oblíbené čínské restauraci, Bruce sledoval, jak si Jordan všiml jedné zhruba stejně staré dívky, která právě vešla dovnitř s rodiči. Jordan a dívka si chvíli jeden druhého prohlíželi, oba s hlavou nakloněnou na stranu, a potom se Jordanův obličej rozzářil úsměvem – skutečně jako by ten úsměv téměř svítil. Věnoval té neznámé dívce úplně všechno: svoji radost, svoji lásku, svoje myšlenky, svoji plnou pozornost. Ukázal jí tvář, kterou Bruce, přestože synův obličej studoval každičký den jeho života, nikdy neviděl. Dokonce ani nevěděl, že vůbec existuje.

Benjamin se na těsném sedadle vrtí. Kéž by mohl sedět v kokpitu, za těmi zavřenými dveřmi. Piloti mluví podobně jako vojáci, ve smluvených kódech, s věcnou přesností. Kdyby mohl pár minut poslouchat, jak se připravují ke vzletu, určitě by se zbavil té otravné tíže na prsou. Tenhle šum prázdného tlachání a pochrupování, který slyší kolem sebe, ho obtěžuje. Protiví se mu chaotičnost v chování civilistů. Ta dáma v bílém vedle něj je cítit po vejcích a už dvakrát se ho zeptala, jestli byl v Iráku nebo „v tom druhém státě".

Linda se věnuje nezvyklému a vyčerpávajícímu posilování břišních svalů, jak se snaží vyhnout mohutné mase Floridy, a přitom se nedotknout spící cestující na opačné straně. Připadá si jako šikmá věž v Pise. Se zaťatými šikmými svaly lituje, že si nekoupila víc čokolády. Říká si: *V Kalifornii, s Garym, budu jíst víc*. Ta myšlenka jí zvedne náladu. Diety drží už od dvanácti a zatím ji nikdy nenapadlo ze sebe tohle břemeno setřást. Štíhlost jí vždycky připadala naprosto nezbytná, ale co když není? Zkusí si představit, jak by vypadala, kdyby byla trochu oplácanější, trochu víc sexy.

Florida si opět prozpěvuje, ale z takové hloubi hrdla a tak tiše, že ven uniká jen nevýrazné broukání. Vtom, jako probuzeny tímhle zvukem, se kolem nich rozburácejí motory letadla. Vstupní dveře se

neprodyšně uzavřou. Letadlo se otřese a pohne z místa. Florida si dál pobrukuje, je hotová fontána melodií, jimiž zalévá všechny ve svém okolí. Linda si pevně tiskne dlaně na klíně. Jordan a Eddie se i přes svůj mlčenlivý spor dotýkají rameny, aby si při rozjezdu letadla navzájem dodali klidu. Cestující, kteří drží knihy a časopisy, už ve skutečnosti nečtou. Ti se zavřenýma očima ve skutečnosti nespí. Všichni věnují plnou pozornost tomu, jak letadlo nabírá rychlost, a čekají, kdy se odlepí od země.

12. ČERVNA 2013

večer

„Výjezdní tým" Národního úřadu pro bezpečnost dopravy je na místě sedm hodin po nehodě – protože tak dlouho trvá let z D. C. do Denveru a potom cesta půjčenými vozy do nevelkého městečka v rovinatém kraji severního Colorada. Díky dlouhým letním dnům je ve chvíli, kdy dorazí na místo, ještě světlo. Do práce se naplno pustí až zítra za úsvitu. Teď si to sem přijeli jen obhlédnout, seznámit se s místem tragédie.

Je tu starosta městečka, aby přivítal hlavního vyšetřovatele NTSB. Zapózují spolu pro fotku do médií. Po potřesení pravicí starosta – který zároveň zastává funkci účetního, protože město si nemůže dovolit zaměstnance na plný úvazek – hned zastrčí ruce do kapes, aby nebylo vidět, jak se mu třesou.

Policie celou oblast uzavřela; lidé z týmu NTSB, v ochranných oranžových kombinézách a s nasazenými maskami, prolézají trosky. Krajina je tu dokonale rovná, povrch spálený, sežehnutý jako kus zčernalého toustu pod grilem. Oheň už uhasl, ale ve vzduchu je dosud cítit jeho žár. Letadlo si prorazilo cestu skupinkou stromů a zarylo se do země. Pozitivní na tom všem je, říkají si navzájem členové týmu, že k tomu nedošlo v obydlené oblasti. Nikdo na zemi nebyl zraněn.

Mezi sedadly, zavazadly, kovem a lidskými údy najdou dvě rozmačkané krávy a jednoho mrtvého ptáka.

V průběhu prvních čtyřiadvaceti hodin po neštěstí se do Denveru letecky nebo autem stahují příbuzní obětí. Hotel Marriott v centru pro ně vyhradil několik pater. 13. června v 17.00 mluvčí NTSB, muž s jizvami po akné a laskavým vystupováním, seznámí v hotelovém sále rodinné příslušníky a média s nejnovějšími informacemi.

Příbuzní sedí na skládacích židlích. Předklánějí se, jako by poslouchali kůží na ramenou; sklánějí hlavy, jako by vlasové váčky dokázaly zachytit věci, které žádná jiná část těla nezachytí. Póry jsou otevřené, prsty roztažené. Všichni ostražitě poslouchají s nadějí, že se za těmi fakty, která se tu dozvídají, ukrývá nějaká lepší, méně zdrcující pravda.

V zadním koutě sálu, kam se nikdo nedívá, je shluk načančaných květinových aranžmá. Rudé a bílé pivoňky v obřích vázách. Kaskáda bílých lilií. Zůstaly tu po svatbě, která se v sále konala předešlý večer. Jejich vůně způsobí, že někteří z přítomných rodinných příslušníků do konce života nevstoupí do květinářství.

Tisk stojí odděleně. Při následných rozhovorech se novináři vyhýbají očnímu kontaktu. Vypěstují si své vlastní tiky: Jeden muž si škrábe ruce, jako kdyby ho požahala kopřiva; jedna reportérka si neustále upravuje vlasy. Novináři šíří nové informace v živých vstupech do zpravodajství a prostřednictvím e-mailů do redakcí. Soustředí se na „známé" pasažéry. Plastový magnát proslulý tím, že vybudoval automatizované impérium, které připravilo o práci tisíce lidí. Génius z Wall Street, jehož jmění se odhaduje na sto čtyři miliony dolarů. Důstojník americké armády, tři vysokoškolští profesoři, bojovnice za občanská práva a bývalá scenáristka seriálu *Zákon a pořádek*. Krmí fakty hladové publikum; tahle událost uchvátila pozornost celého světa. Mluví se o ní ve všech zákoutích internetu.

Jeden novinář zvedne před kameru výtisk *New York Times*, aby ukázal obrovský nadpis velkými písmeny, jakým se obvykle oznamují jen výsledky prezidentských voleb a přistání na Měsíci. Hlásá: PO PÁDU LETADLA 191 MRTVÝCH A 1 PŘEŽIVŠÍ.

Když tisková konference dospěje ke konci, mají příbuzní jedinou otázku; všichni se na ni upínají jako na okno v temné místnosti: „Jak je na tom ten kluk?"

Nedotčené kusy letadla budou převezeny na ústředí NTSB ve Virginii. Tam dají celou skládačku dohromady. Teď hledají černou skříňku. Žena, která tým vede, šedesátiletá legenda ve svém oboru, známá čistě jako Donovanová, si je jistá, že ji najdou.

Pro člověka s jejími zkušenostmi je místo nehody velmi přehledné. Všechny trosky se nacházejí v okruhu tři čtvrtě kilometru a nejsou tu žádné vodní plochy ani bažiny, jen pevná zem a tráva. Nic se nemůže nenávratně ztratit, všechno je v dosahu. Je tu očazený kov, sedadla prasklá uprostřed, střepiny skla. Jsou tu kusy těl, ale žádné celé mrtvoly. Není nijak obtížné lidské ostatky přehlížet a soustředit se na kov. Soustředit se na skutečnost, že tahle skládačka dává smysl. Tým Donovanové tvoří muži a ženy, kteří svůj profesní život tráví čekáním na tragédie. Pracují bez oddechu, rty pod maskami pevně sevřené, ukládají nálezy do pytlíků a sepisují inventáře.

Během několika dní se vyčleněné pokoje v Marriottu vyprázdní: Rodinní příslušníci odjeli. Každodenní tiskové konference skončily. Tým NTSB našel černou skříňku a vrátil se do Virginie. Úřad oznámil, že do tří týdnů sdělí předběžný nález a že zhruba za šest měsíců proběhne ve Washingtonu veřejné slyšení ohledně důkazů.

Pozornost médií se rozdělila; několik reportáží se věnuje chlapcově tetě a strýci, kteří přiletěli z New Jersey, aby ho adoptovali. Devětatřicetiletá Lacey Curtisová je mladší sestra Jane Adlerové a chlapcova

jediná pokrevní příbuzná. V reportážích se objeví fotografie světlovlasé, pihaté ženy s plnými tvářemi a opatrným úsměvem. Jinak je o ní známo jen to, že je ženou v domácnosti. Její manžel, jednačtyřicetiletý John Curtis, se živí jako informatik a poskytuje poradenství v IT místním firmám. Jsou bezdětní.

Veškeré informace související s havárií jsou stále pod pokličkou, takže televizní a internetoví odborníci se nadále uchylují ke spekulacím. Byli piloti opilí? Mělo letadlo technickou závadu? Je na sto procent jisté, že nešlo o teroristický čin? Popadl některého z cestujících amok a pronikl do kokpitu? Mohla za to bouřka? Analýzy Googlu ukazují, že v USA týden po tragédii padesát tři procent vyhledávání na internetu nějak souvisí s pádem letadla. „Čím to je," přemítá jeden postarší moderátor zpravodajství, „že ze všech otřesných zpráv v tomhle otřesném světě nás nejvíc zajímá tohle jedno zřícené letadlo a tenhle jeden kluk?"

V denverské nemocnici je už týden. Do pokoje vstoupí žena o berlích, která vede zdejší oddělení pro styk s veřejností a má za úkol informovat rodinu o všech mimolékařských záležitostech.

„Susan," osloví ji John Curtis místo pozdravu. John je vysoký, vousatý muž s bledou pletí a zřetelným pupkem, jež jsou typickými znaky lidí, kteří tráví život před obrazovkou počítače.

„Promluvil dneska?"

Lacey – bledá, se skvrnou od kafe na blůze – zavrtí hlavou. „Od té doby, co jsme mu to řekli, ne."

„Už jste se rozhodli, které jméno máme používat: Eddie, nebo Edward?" zeptá se Susan.

John se obrátí k manželce a pohlédnou na sebe. Tenhle pohled – vyčerpaný a mdlý – naznačuje, že od toho prvního telefonátu ani jeden z nich neprospal víc než hodinu v kuse. Letadlo spadlo uprostřed týdne, kdy spolu Lacey a John nemluvili, protože ona chtěla pokračovat ve

snahách o vlastní děťátko, a on nechtěl. Teď jim však nedávné hádky a mlčení připadají nepodstatné. Tahle událost jim dokonale vykolejila život. Leží tu před nimi jejich synovec, celý polámaný, a oni se o něj musejí postarat.

„To bude pro cizí lidi, viďte?" ujistí se Lacey. „Neznají ani jeho, ani nás. Tisk by měl používat rodné jméno. Edward."

„Ne Eddie," přidá John.

„Dobře," přikývne Susan.

Edward – protože tak se teď jmenuje – spí, nebo předstírá, že spí. Všichni tři dospělí se na něj zadívají, jako by ho viděli poprvé. Kolem hlavy má omotané obvazy; zpod nich vykukují husté nepoddajné vlasy. Má čistě bílou pleť a tmavé kruhy pod očima. Zhubl a vypadá na méně než svých dvanáct let. Pod výstřihem volného nemocničního pyžama se mu po prsou roztahují fialové podlitiny. Obě nohy má v sádře, ale pravá je zavěšená na kladce. Na obou má natažené oranžové ponožky zakoupené v nemocničním obchodu se suvenýry. Na chodidlech je bílými písmeny vyveden nápis DENVER!!!

Pod rukou má hebkého plyšového slona, od kterého Lacey opakovaně odvrací zrak. Stěhovací firma najatá k převozu věcí rodiny Adlerových přes Spojené státy zastavila v noci po tragédii v nějakém motelu v Omaze. Na parkovišti vyložili celý náklaďák, vytahali na asfalt všechny krabice, aby našli tu s popiskou EDDIEHO POKOJ. Vylovili z ní plyšového slona a poslali ho do denverské nemocnice se vzkazem: *Napadlo nás, že ho kluk možná bude potřebovat.*

Susan poznamená: „Zatím pořád platí, že když je teď stabilizovaný, za dva dny bychom ho nechali letecky přepravit do New Jersey. Někdo k tomu nabídl svůj soukromý letoun, takže oba můžete letět také."

„Všichni jsou tak úžasně laskaví!" vyhrkne Lacey a pak se začervená. Má tolik pih, že je zrudnutí jenom spojí dohromady. V uplynulých dnech si navykla třít si pihovatá předloktí, jako by tento opakovaný pohyb mohl nějak změnit nepřijatelnou realitu.

„Ještě několik věcí," pokračuje Susan. Opře se o berle. „Sledujete internet?"

„Ne," odpoví John. „Nijak zvlášť."

„Tak jen abyste věděli, na podporu letu nebo Edwarda vzniklo několik facebookových stránek. Objevil se také twitterový účet nazvaný @zazracnykluk, s Edwardovým obličejem na profilové fotce, ale Twitter už ho zablokoval."

John a Lacey zamžikají překvapením.

„Obsah je převážně kladný," ujistí je Susan. „Projevy soustrasti, soucitné vzkazy a podobně. Ve zprávách se často mluví i o vás dvou, protože lidi zajímá, kdo se Edwarda ujme. Tak jen abyste nebyli překvapení, když na něco z toho narazíte."

„*Převážně* kladný?" podiví se Lacey.

„Trollové," podotkne John.

„Trollové?" Lacey nechápavě vykulí oči.

„Lidi, kteří na internetu schválně píšou provokativní komentáře, aby vyvolali emocionální odezvu," vysvětlí John. „Chtějí jenom rozčilovat ostatní. Čím víc lidí rozčílí, tím úspěšnější takový trolling je."

Lacey nakrčí nos.

„Někdo to dokonce pokládá za určitý druh umění," dodá John.

Susan si tiše povzdechne. „Pro případ, že bychom před vaším odjezdem už neměli příležitost si pořádně promluvit, chci vám jen připomenout, abyste si dali pozor na právníky, kteří se specializují na žaloby leteckých společností a na pojištění přepravovaných osob. Připravte se na to, že se na vás sesypou jako vosy. Ze zákona vás ale nesmějí oslovit dřív než čtyřicet pět dní po neštěstí. Takže ignorujte nebo zažalujte každého, kdo tohle pravidlo poruší. Jak víte, veškeré lékařské výlohy platí letecká společnost. Na finanční vyrovnání není žádný spěch. Nejdřív začnete dostávat pozůstalostní dávku od sociálky, potom přijdou peníze ze životního pojištění, pokud ho některý z Edwardových rodičů měl uzavřené. Vyřízení všeho ostatního nějakou